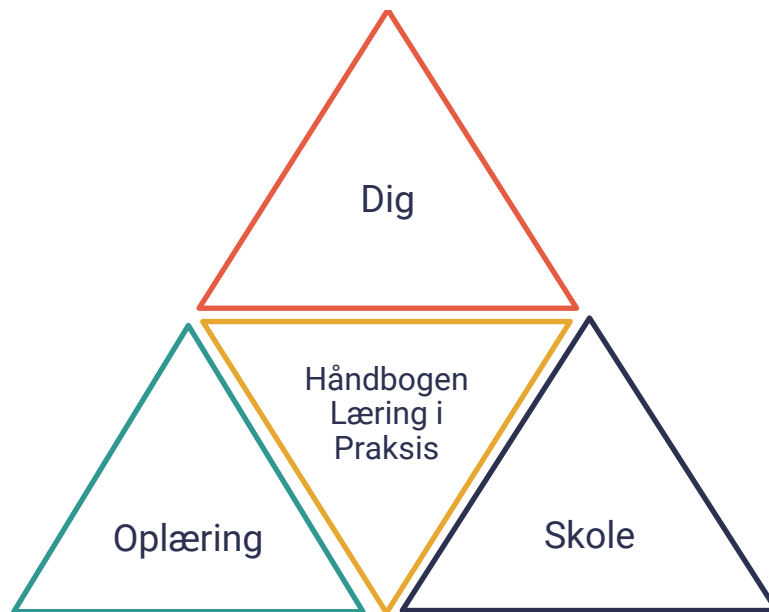

Læring i Praksis på SOSU H

Social- og sundhedsassistent

Et værktøj til at skabe sammenhæng mellem oplæring og skole

Indhold

1. Formål med Håndbogen Læring i Praksis på SOSU H.....	3
1.1 Uddannelsens opbygning	5
2. Beskrivelse af oplæringsperioderne	6
2.1 Oplæring 1 Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen.....	6
2.2 Oplæring 2 Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen	6
2.3 Oplæring 3 Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen	7
2.4 Forventninger til dig som elev	8
3. Samarbejde med vejledere	10
3.1 Din vejleder	10
3.2 Introduktion i oplæringen	10
3.3 Fastlagte samtaler	10
3.4 Forventningssamtale	10
3.5 Midtvejsevaluering	11
3.6 Slutevaluering.....	11
3.7 Prøvetidserklæring.....	12
4. Eksempler på læringsredskaber	13
4.1 Refleksionscirklen.....	13
4.2 Sygeplejeprocessen	15
4.3 At arbejde med aktiviteter i et rehabiliterende perspektiv og i genoptræning	17
4.4 Kommunikationsøvelse	19
4.5 Pædagogisk øvelse.....	20
4.6 Logbog.....	21
4.7 Sidemandsoplæring.....	21
4.8 Vejledningssamtaler	21
5. Mål i oplæringen	22
5.1 Oplæringsmålenes rækkefølge og mulige gruppering.....	22
5.2 Præstationsstandarder i oplæringen	23
5.3 Oplæringsmål med særligt fokus i oplæringsperioderne	26
6. Fra oplæringsmål til faglige emner og opgaver i oplæring.....	27

1. Formål med Håndbogen Læring i Praksis på SOSU H

Erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og oplæring opnår viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde: Professionel helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering i samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.

BEK nr. 149 af 08/02/2025

Formål med Håndbogen Læring i Praksis

Håndbogen skal hjælpe dig med at vise, hvordan opgaver i oplæringen kan bruges til at arbejde med oplæringsmålene, og hvordan indholdet i undervisningen i skolen kan bruges til at løse opgaver i oplæringen.

Håndbogen kan med fordel bruges i sammenhæng med Dialogværktøjet. Det gør du ved at udfylde Dialogværktøjet, når du afslutter en skoleperiode - som forberedelse til dit oplæringsforløb. Du udfylder det også, når du afslutter i oplæring – som forberedelse til dit næste skoleforløb. Dialogværktøjet tager du med til din forventningssamtale i oplæringen, og når du kommer tilbage på skolen.

Dialogværktøjet er med til at danne bro mellem skole og oplæring ved, at du

- beskriver din faglige motivation, dine styrker, det du synes er spændende, og det der udfordrer dig.
- bruger det, når du skal tale med din underviser og oplæringsvejleder om din uddannelse.

Håndbogen er en bog til dig som elev, der er i gang med uddannelsen til social- og sundhedsassistent. Udover de eksempler på læringsredskaber, der er i denne Håndbog, kan du og din vejleder med fordel tage øvelser fra Håndbogen frem i oplæringen. I Håndbogen er alle målene uddybet, og der er forslag til en lang række opgaver, som du kan løse for at arbejde med og opnå målene. Håndbogen hjælper også til at skabe større sammenhæng mellem skole- og oplæringsperioder, blandt andet ved at der i opgaverne er henvisninger til relevante kapitler i dine lærebøger.

Din læring er i fokus i din uddannelse, både i skole- og oplæringsperioderne. Herved kan du udvikle din erhvervsfaglige kompetence, så du bliver klar til at møde borgere/patienter og pårørende, der i kortere eller længere tid i deres liv har brug for en professionel social- og sundhedsfaglig indsats fra de ansatte, blandt andet social- og sundhedsassistenten.

Vekselvirkningen mellem teori og oplæring i din uddannelse skal bidrage til udviklingen af din professionelle tilgang til social- og sundhedsområdet, herunder det faglige skøn. Det faglige skøn forstås som sygeplejefaglig observation og faglig refleksion. Du arbejder med teori og praksis i skolen og i oplæringen, men på forskellige måder.

Herunder kan du se eksempler på, hvordan læring foregår i oplæringen

- Dit oplæringsforløb bliver sammensat efter de tilstedeværende opgaver, og du skal ofte selv være med til at styre sammensætning af dit oplæringsforløb
- Du skal også selv være opsøgende i forhold til vejledning og feedback
- Du skal selv være med til at skabe den røde tråd mellem teori og praksis
- Det forventes, at du er motiveret for læring
- Du indgår som kollega i et team

Oplæringen og vejledningen skal tilrettelægges, så den understøtter dit arbejde med målene for den praktiske og teoretiske undervisning. Du arbejder med målene ved at udføre, reflektere over og begrunde de daglige arbejdsopgaver i oplæringen.

Som elev indgår du i både arbejdsfællesskaber og læringsfællesskaber. Du og din vejleder skal være bevidste om, hvad der ligger i oplæringsmålene, og hvordan du kan arbejde med dem. Et positivt læringsmiljø på arbejdspladsen vil understøtte, at du udfolder dig, eksperimenterer, får ansvar, deler viden med andre og vokser med opgaven. Forskellige læringsmiljøer giver dig mulighed for at kunne nå kompetencemålene for uddannelsen ved uddannelsens afslutning. Dine vejledere og kolleger vil vejlede dig og hjælpe dig med at udvælge de borgere/patienter, situationer og opgaver, som kan skabe god læring for dig.

Under uddannelsen er det vigtigt for dig at have fokus på at

- Være motiveret for at indgå i professionelle relationer med andre elever, oplæringsvejledere, borgere/patienter, pårørende, kolleger og tværfaglige samarbejdspartnere
- Være opsøgende over for teoretisk viden og anvende denne i oplæringen
- Arbejde på en etisk forsvarlig og respektfuld måde
- Udvide professionel ansvarlighed inden for dit ansvars- og kompetenceområde
- Indgå i samskabelse og i et involverende samarbejde med borgeren og pårørende i forhold til en rehabiliterende tilgang

Vi håber, at du som elev og i samarbejde med dine vejledere oplever, at denne håndbog er nyttig, nem at arbejde med og danner grundlaget for et godt samarbejde i oplæringsforløbet.

RIGTIG GOD OPLÆRING.

1.1 Uddannelsens opbygning

De nedenstående oversigter viser uddannelsens opbygning og fordelingen af skole- og oplæringsperioder for dig, der er på hovedforløbet til enten Social- og sundhedsassistent eller EUX Velfærd Social- og sundhedsassistent.

Hovedforløb, Social- og sundhedsassistent

Fordeling af skole- og oplæringsperioder

S1A	OPL 1A	S1B	OPL 1B	S2	OPL 2	S3A	OPL 3R	S3B 3	OPL 3K	S4
5 uger	Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen	4 uger	Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen	13 uger	Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen	12 uger	Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen i regionalt regi	3 uger	Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen i kommunalt regi	2-11 uger

EU Velfærd hovedforløb, Social- og sundhedsassistent

Fordeling af skole- og oplæringsperioder

S1	OPL 1A	S2A	OPL 1B	S2B	OPL 1C	OPL 2	S3	OPL 3K-1	S4A	OPL 3K-2	OPL 3R/3K-3	OPL 3D	S4B
Ca. 90 dag	Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen	Ca. 45 dag	Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen	Ca. 55 dag	Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen	Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen	Ca. 115 dag	Somatisk sygepleje og rehabilitering i kommunalt regi	Ca. 80 dag	Somatisk sygepleje og rehabilitering i kommunalt regi	Somatisk sygepleje og rehabilitering i regionalt/kommunalt regi	Dataindsamling	Ca. 10 dag

2. Beskrivelse af oplæringsperioderne

Du skal være opmærksom på, at arbejdsopgaverne i oplæringen skal udføres hele døgnet. Du skal påregne, at der kan/vil være arbejde på skiftende tidspunkter døgnet igennem, herunder aften- og nattevagt samt weekender og helligdage. En oplæringsuge består af 37 timer, jf. overenskomst for social- og sundhedspersonale, kapitel 4.

Din tjenestetid planlægges i samarbejde med oplæringsstedet, så læringsmulighederne udnyttes bedst muligt.

2.1 Oplæring 1 Sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse i det nære sundhedsvæsen

Oplæringsperioden på 40 uger opdeles i to perioder, oplæring 1A og 1B, og tilrettelægges, så du kommer i oplæring både på plejecenter og i hjemmeplejen.

Du kommer til at arbejde med sygepleje til borgere med grundlæggende behov i "Det nære sundhedsvæsen".

I oplæring 1A og 1B skal du kunne begå dig på ældreområdet og have kendskab til aktivitet og rehabilitering, sundhed og forebyggelse samt øvrige samarbejdspartnere som fx omsorgstandpleje, læge, apotek.

Du har fokus på borgere med behov for grundlæggende pleje- og omsorgsopgaver. Du arbejder blandt andet med

- Hygiejne
- Personlig pleje og praktisk hjælp
- Kommunikation og relationsdannelse med borgere/pårørende
- Samarbejde med andre faggrupper og samarbejdspartnere, både tværprofessionelt og tværsektorielt
- Rehabilitering
- Sundhedsfaglig dokumentation
- Sundhedsfaglige handlinger og tidlig opsporing
- Introduktion til medicin og indledende oplæring i medicindispensering
- Farmakologiopgave i oplæring 1B

2.2 Oplæring 2 Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen

Du skal være i oplæring 2 i ca. 17 uger, enten i den kommunale eller regionale sektor – langt de fleste elever vil være i oplæring i den kommunale sektor.

Oplæring 2 handler om psykiatrisk sygepleje, og du kommer til at arbejde med psykiatrisk sygepleje på mange forskellige måder og med forskellige målgrupper.

Du møder borgere/patienter, som er ramt af psykiske sygdomme, lider af demenstilstande eller af misbrugsproblematikker. Du kan også være i oplæring et sted, hvor der bor mennesker med handicapdiagnoser på specielle botilbud. Det kan fx være ældre med svær synssvækkelse, unge med cerebral parese og mennesker med fysisk og psykisk udviklingshæmning. Hvis du er i oplæring i behandlingspsykiatrien, møder du akutsygepatienter med kortere eller langvarige indlæggelser.

Fælles for oplæring 2 er fokus på psykiatrisk sygepleje og recovery/rehabilitering med borgerens/patientens liv i fokus. Du arbejder fortsat med sundhedsfaglige handlinger på baggrund af kliniske og faglige vurderinger og observerer ændringer i borgerens/patientens tilstand og handler på baggrund af dine observationer.

I oplæringen observerer du adfærd og symptomer hos borgeren/patienten. Du bruger din viden om sansernes betydning for perceptionen til at kunne handle på forandringer i borgerens/patientens tilstand, fx ved udadreagerende adfærd og selvskadende adfærd.

Du indgår i tværfaglige teams som kontaktperson for borgeren/patienten. Du arbejder blandt andet med

- Recovery/rehabilitering
- Professionel relationsdannelse – etablere, udvikle og afslutte relationer
- Samarbejde med pårørende
- Kommunikation og kommunikationsformer
- Den motiverende samtale
- Den svære samtale
- Konflikt håndtering
- Arbejds miljø og arbejdspladskultur
- Livsstilssygdomme, KRAMS faktorer
- Aktiviteter – planlægning og udførelse, med borgerens/patientens egne valg i fokus
- Medicinhåndtering, herunder dispensering og administrering
- Farmakologiopgave i oplæring 2

2.3 Oplæring 3 Somatisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen

Oplæringsperioden på 40 uger er delt i to perioder, oplæring 3R og 3K.

I oplæring 3 har du fokus på både den grundlæggende og den mere komplekse sygepleje. Den komplekse sygepleje bliver defineret som borgere med et ustabil forløb, hvor der er behov for tætte observationer og daglige revurderinger af situationen. Borgeren har flere komplicerede problemstillinger.

Oplæring 3R

Oplæring 3R foregår på et af Region Hovedstadens hospitaler. Du er i oplæring 3R i 12 uger, hvoraf 2 uger tilrettelægges som et tematiseret læringsforløb med fokus på overgange i patientens forløb. Du møder patienter, som er ramt af akut opstået sygdom og/eller lider af en eller flere kroniske sygdomme. Disse patienter er ofte kritisk syge og har derfor behov for kompleks og specialiseret sygepleje. På regionens hospitaler møder du fortrinsvis patienter fra 18 år og op efter.

Hospitalerne er opdelt i forskellige specialer inden for det kirurgiske og medicinske område. For eksempel dækker kirurgien over behandling og sygepleje, der indbefatter operation. Du møder ofte patienter, der er multisyge, fx en patient med diabetes der er indlagt i forbindelse med en hofteoperation. I de kirurgiske afdelinger bliver der foretaget både akutte operationer og planlagte operationer. Inden for de medicinske specialer bliver patienterne indlagt til udredning og medicinsk behandling.

Ofte er patienterne indlagt i kortere forløb, og den gennemsnitlige indlæggelsestid i Region Hovedstaden er omkring 4 dage.

Du møder forskellige opgaver i dit virke som social- og sundhedsassistentelev. Nogle af opgaverne vil være kendte for dig fra dit uddannelsesforløb, og andre vil opleves helt nye, fordi rammerne på hospitalet er anderledes.

Der er planlagt med tematiseret undervisning, hvor der blandt andet er fokus på patientens vej i det samlede sundhedsvæsen. Det handler om overgange for patienten og kan både være flytning mellem afdelinger på hospitalet og ved indlæggelse og udskrivelse.

Du skal blandt andet arbejde med

- Professionel relationsdannelse – etablere, udvikle og afslutte korte relationer
- Samarbejde med pårørende
- Kommunikation og kommunikationsformer
- Modtagelse og udskrivelse af patienter
- Udarbejdelse af plejeforløbsplaner
- Måling af vitale værdier
- Observation af patienternes tilstand
- Mobilisering af patienter og arbejde med tryksårsforebyggelse
- Smertevurdering af patienter
- At hjælpe patienter med personlig pleje
- At hjælpe patienter i forbindelse med ernæring for eksempel give sondeernæring, ernæringscreening og lave væskeregistrering

Hospitalsoplæringen adskiller sig ved, at du indgår i relationer til patienter og pårørende i korte indlæggelsesforløb. Der er fokus på hurtigt at identificere patienternes behov for sygepleje og få iværksat relevante sygeplejehandlinger.

Oplæring 3K

Du arbejder blandt andet med

- Involvering og kommunikation med patienter, pårørende, andre faggrupper og samarbejdspartnere
- Dokumentation
- Håndtering af medicin inden for rammerne på oplæringsstedet
- Understøttelse af patientsikre udskrivningsforløb
- Sikring af koordinerede rehabiliteringsforløb
- Samarbejde tværprofessionelt og understøtte patientforløb på tværs af sektorer
- Fokus på borgerens og pårørendes perspektiv
- Grundlæggende sygepleje på avanceret niveau
- Sundhedslovsydelser, fx medicinadministration, sårpleje, kompressionsbehandling
- Helhedspleje
- Farmakologiopgave i oplæring 3K

I oplæring 3K skal du kunne arbejde selvstændigt inden for områderne af social- og sundhedsassistentens ansvar- og kompetenceområde.

2.4 Forventninger til dig som elev

- Indgå i faglig dialog
- Være motiveret for at indgå i professionelle relationer med andre elever, undervisere, borgere/patienter, pårørende, kolleger og tværfaglige samarbejdspartnere
- Være opsøgende over for teoretisk viden og anvende denne i oplæringen

- Arbejde på en etisk forsvarlig og respektfuld måde
- Udvide professionel ansvarlighed inden for dit ansvars- og kompetenceområde
- Samskabelse og involverende samarbejde med borgeren og pårørende i forhold til en rehabiliterende tilgang.

3. Samarbejde med vejledere

I din oplæring deltager hele personalegruppen i dit uddannelsesforløb. På de forskellige oplæringssteder får du tildelt en vejleder.

Dit oplæringssted sørger for at udarbejde et introduktionsprogram, der tager udgangspunkt i dit oplæringsforløb og sikrer, at arbejdsopgaverne tilgodeser oplæringsmålene.

3.1 Din vejleder

- Vejleder dig – vejledningen kan foregå individuelt og i grupper og kan være planlagt eller opstå spontant
- Støtter og vejleder dig i dit daglige arbejde, så du har mulighed for at udvikle dig fagligt og personligt
- Deltager i forventnings-, midtvejs- og slutevalueringssamtaler
- Udvælger borgere/patienter med behov, der giver dig mulighed for at arbejde med målene for oplæringsperioden
- Hjælper dig med at skabe mulighed for, at du kan reflektere/undre dig over arbejdsopgaver og problemstillinger/dilemmaer – individuelt eller i grupper
- Samarbejder med uddannelseskonsulenten og skolen
- Evaluerer dit faglige niveau løbende og giver dig tilbagemelding
- Udarbejder hjælpekemaet og erklæring om oplæring
- Er bekendt med materialet på SOSU H's hjemmeside

Uddannelseskonsulenten/den uddannelsesansvarlige på oplæringsstedet har det overordnede ansvar for din uddannelse i kommunen/regionen.

Uddannelseskonsulenten, i den kommune/region du er ansat i, er din arbejdsgiver.

3.2 Introduktion i oplæringen

Når du starter i oplæring, bliver du introduceret til oplæringsstedet. Du får kendskab til organisationens opbygning, og hvor du hører til i organisationen.

3.3 Fastlagte samtaler

I oplæringen er der følgende fastlagte samtaler i alle oplæringsperioder

- Forventningssamtale
- Midtvejsevaluering
- Slutevaluering med afgivelse af erklæring om oplæring

3.4 Forventningssamtale

Inden for de første uger i din oplæring bliver der afholdt en gensidig forventningssamtale mellem dig og din vejleder.

Med udgangspunkt i dialogværktøjet, oplæringsmålene og dit faglige niveau handler samtalen om

- Gensidige forventninger mellem dig og din vejleder
- Planlægning af dit oplæringsforløb

Forventninger til dig som elev

- At du medbringer dit udfyldte dialogværktøj
- At du medbringer dine hjælpeskemaer fra tidligere oplæringsperioder
- At du skriftligt har forberedt dig til forventningssamtalen
- At du er ansvarlig og tager aktiv del i samtalen
- At du er åben og modtagelig for vejledning
- At du fortæller, hvis der er noget, du ikke trives med
- At du fortæller, hvis der er noget, du synes er svært, og som oplæringsstedet skal vide
- At du fortæller, hvad dine forventninger til oplæringsperioden er
- At du fortæller, hvis der er områder, du specielt gerne vil arbejde med
- At du fortæller, hvis der er områder fra tidligere, som er vigtige for dig at arbejde videre med
- At du fortæller, hvordan du lærer bedst

Ved samtalen aftaler du og din vejleder en plan for din læring frem til midtvejssamtalen. Du skriver en konklusion, som vejlederen godkender. Konklusionen gemmes og anvendes senere i oplæringen.

3.5 Midtvejsevaluering

Midtvejs i din oplæring bliver der afholdt en evalueringssamtale mellem dig og din vejleder. Midtvejsevalueringen er en aktuel status på din faglige udvikling. Med udgangspunkt i hjælpeskemaet udarbejder du og vejlederen hver en skriftlig midtvejsevaluering før samtalen.

Udgangspunktet for midtvejsevalueringen

- Oplæringsmålene
- Konklusionen fra din forventningssamtale
- Dit faglige niveau
- Din faglige udvikling

Du skriver en konklusion af samtalen, herunder hvad du skal arbejde videre med i resten af oplæringen. Konklusionen godkendes af vejlederen. Både midtvejsevalueringen og konklusionen gemmes og anvendes senere i uddannelsen.

3.6 Slutevaluering

I slutningen af din oplæring bliver der afholdt en evaluering mellem dig og din vejleder.

Oplæringsstedet udarbejder et hjælpeskema og en erklæring om oplæring, der beskriver, hvor langt du er i din faglige og personlige udvikling i forhold til oplæringsmålene, og hvad du med fordel kan arbejde videre med. Erklæring om oplæring og hjælpeskema hentes via SOSU H's hjemmeside.

Oplæringsperioden skal bedømmes "godkendt", for at du kan fortsætte i næste uddannelsesperiode. Efter den samlede oplæring 3, der består af 3R og 3K, skal oplæringsperioden bedømmes godkendt/ikke godkendt.

Originalen af erklæring om oplæring sender oplæringsstedet til skolen. Du skal selv sørge for at tage en kopi.

Er din standpunktsbedømmelse for oplæringsperioden bedømt "ikke godkendt", afholdes der en samtale, hvor der lægges en plan for det videre forløb.

3.7 Prøvetidserklæring

Prøvetiden er de første tre måneder af oplæringen. Der vil blive udarbejdet en prøvetidserklæring i løbet af denne periode.

4. Eksempler på læringsredskaber

4.1 Refleksionscirklen

Refleksion

Når du reflekterer, så er du i gang med en krævende form for tænkning. Du vælger bevidst en situation i din oplæring, som du vil reflektere over. Det kan være refleksion i handling – altså mens du gør noget. Det kan også være refleksion over handling – altså at du tænker tilbage på, hvad du gjorde. At reflektere i og over handling hjælper dig med at forstå, udvikle og lære af dine handlinger.

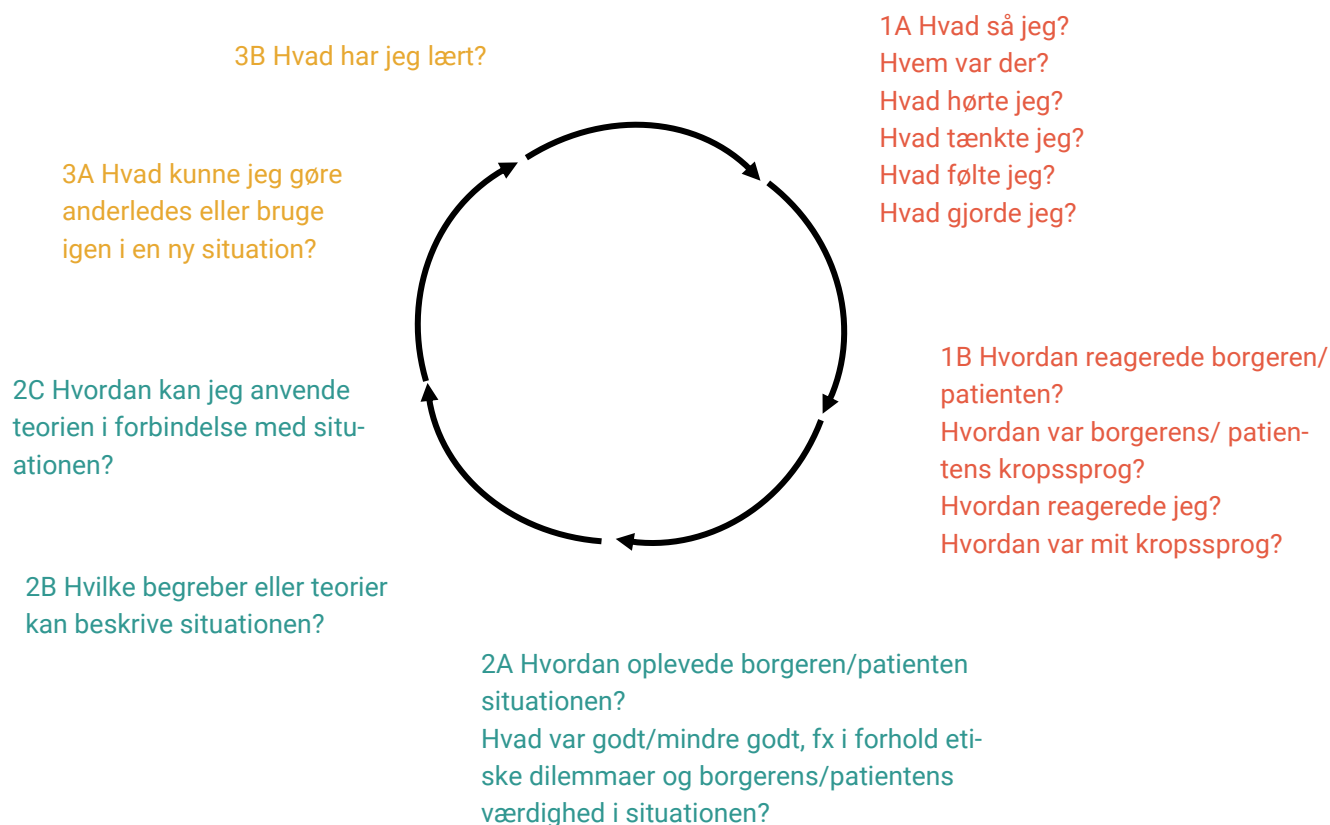
Kilde: Erhvervsdidaktisk opslagsbog, 2023

Refleksionscirklen

- Brug refleksionscirklen sammen med din oplæringsvejleder, en anden kollega eller elev
- Brug refleksionscirklen i situationer, du har oplevet
- Tag afsæt i overvejelserne, der ligger i dine handlinger i situationen, ikke i hvad der er rigtigt eller forkert

Refleksionscirklen indeholder tre trin

1. **Beskrivelse af en situation – brug spørgsmålene ved refleksionscirklen**
2. **Analyse af situationen – brug spørgsmålene ved refleksionscirklen**
3. **Anvendelse af situationen – brug spørgsmålene ved refleksionscirklen**

Forslag til øvelse i oplæringen

Når du har øvet dig i at bruge refleksionscirklen, kan du arbejde videre med refleksion ud fra nedenstående øvelse. Du kan gøre det alene eller sammen med din oplæringsvejleder, anden kollega eller andre elever.

Beskrivelse af en situation

- Hvad oplevede du i situationen?
- Hvad forventede du, at der ville ske, og hvad der egentlig skete?
- Hvad gjorde du – hvilke specifikke faglige handlinger blev der udført?
- Hvilke overvejelser og tanker havde du i forhold til faglige handlinger?
- Hvordan følte du i situationen?
- Hvordan reagerede borgeren? Var det, som du forventede?

Analyse af situationen

- Hvad synes du fungerede, og hvad synes du ikke fungerede?
- Hvilke årsager var der til, at en faglig handling enten fungerede eller ikke fungerede?
- Hvordan brugte du dine erfaringer fra lignende situationer?
- Hvilke handlinger havde du planlagt hos din borger/patient?
- Handlede du anderledes, end du havde planlagt?
- Hvilke teorier havde du med i din planlægning – og i dine faglige handlinger?
- Hvordan var samarbejdet med borgeren/patienten samt eventuelle pårørende og samarbejdspartnere?

Anvendelse af situationen

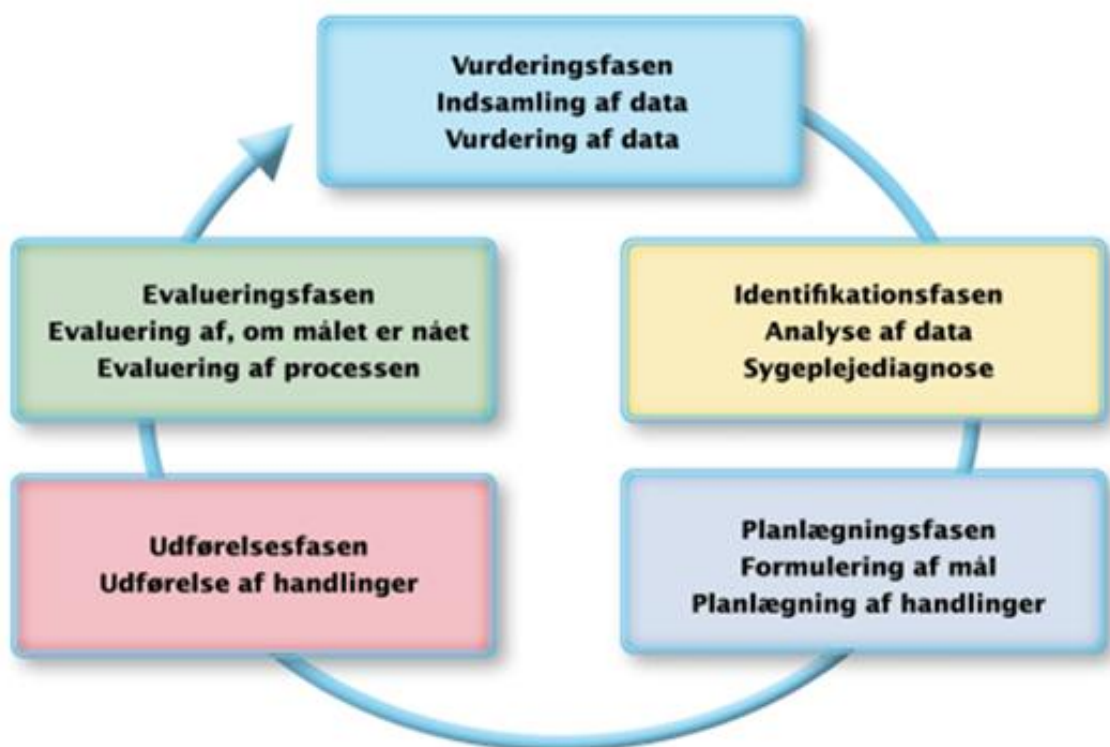
- Hvilke faglige handlinger vil du gerne anvende igen i en ny situation – og hvad vil du gøre anderledes?
- Hvilke teorier vil du bruge igen?
- Hvordan forholder du dig kritisk til den anvendte teori?
- Hvilke andre teorier har du brug for at vide mere om for at kunne argumentere for dine faglige handlinger?
- Hvilken læring vil du tage med dig videre i uddannelsen?
- Hvordan kan din oplæringsvejleder fortsat støtte dig i din videre læring og refleksion over teori i praksis?

4.2 Sygeplejeprocessen

Formålet med sygeplejeprocessen er

- At du udvikler kompetencer til at skabe overblik over den enkelte borgers/patientens sygepleje
- At du udvikler kompetencer til at identificere, begrunde, planlægge, udføre og evaluere patientens behov for sygepleje
- At du udvikler kompetencer til at dokumentere sygeplejen

Sygeplejeprocessens faser

Metoden omhandler

Vurderingsfasen

- Beskrivelse af borgeren/patientens helhedssituation, herunder ressourcer, belastninger, behov og krav
- Beskrivelse af de fysiske rammer i borgeren/patientens nærhed
- Beskrivelse af borgeren/patientens opfattelse af sig selv
- Beskrivelse af borgeren/patientens mestringsevne

Dataindsamlingen kan foregå ved

- Observation
- Målinger
- Samtale

Identifikationsfasen

Du analyserer og fortolker de indsamlede data ud fra din faglige teoretiske viden, og heraf kan du udlede sygeplejediagnoser.

Sygeplejediagnose

Når data er vurderet, analyseret og fortolket, fremtræder den sygeplejefaglige problemstilling. Sygeplejediagnoser kan beskrive både aktuelle og fremtidige problemstillinger. Problemstillingerne kan handle om

- Sundhedsfremme
- Sygdomsforebyggelse
- Rehabilitering
- Behandling
- Lindring

En sygeplejediagnose skal indeholde

- **P:** sygeplejefagligt problem
- **E:** ætiologi = årsager eller mulige årsager til problemet
- **S:** symptomer eller mulige symptomer

Planlægningsfasen

Du opstiller mål for din sygepleje, som både kan være kortsigtede og langsigtede. Målene skal skrives i prioriteret rækkefølge.

Målene skal være

- **S:** specifikke
- **M:** målbare
- **A:** acceptable
- **R:** realistiske
- **T:** tidsangivende

Udførelsesfasen

Med udgangspunkt i de faglige overvejelser, jf. de evidensbaserede og kliniske retningslinjer, udfører du de konkrete sygeplejehandlinger.

- Hvad gør du?
- Hvordan gør du det?
- Hvem samarbejder du med?
- Hvorfor lige netop disse handlinger?

Evalueringsfasen

Her evaluerer du effekten af de udførte sygeplejehandlinger.

- Blev de planlagte handlinger udført?
- Hvilken betydning fik handlingerne for borgeren/patienten i det videre forløb?
- Opnåede borgeren/patienten de opstillede mål?
- Er borgerens/patientens problemer løst, eller er der behov for en ny vurderingsfase?

Kilde: Somatisk Sygdom og sygepleje, 2017, bind 1

4.3 At arbejde med aktiviteter i et rehabiliterende perspektiv og i genoptræning

Sundhedsstyrelsen, de danske regioner og kommunerne er enige om, at *"Sundhedsvæsenet har til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte."*

Sundhedsloven §1

Rehabiliterende tilgang

I alle dine oplæringsperioder bidrager du til ovenstående formål, og samtidigt arbejder du fagligt ud fra en rehabiliterende tilgang, hvor du ser

- Borgeren/patienten som et helt menneske, der har indflydelse på sit eget forløb
- Borgerens/patientens ønsker om at forblive i og vende hurtigst muligt tilbage til hverdagslivets aktiviteter
- At rehabiliteringsprocessen er målrettet og tidsbestemt
- At rehabiliteringsprocessen er en samarbejdsproces mellem fagfolk og sektorer

Tilgangen tager udgangspunkt i, at menneskets sundhedstilstand på én gang er et fysisk, psykisk og socialt anliggende. Udgangspunktet er borgerens behov, ligesom borgerens pårørende så vidt muligt inddrages.

Den rehabiliterende tilgang omfatter samtidigt et værdisæt, hvor respekt og ligeværdighed står centralt, og hvor ønsket er, at borgeren oplever sammenhæng i sit forløb. Det betyder, at du møder borgeren dialogorienteret og med en anerkendelse af, at borgeren er ekspert på sit eget liv, mens du bidrager med faglig ekspertise.

Hverdagsrehabilitering og rehabilitering

I din oplæring i hjemmepleje og på plejecentre, er du sikkert godt trænet i at arbejde med både hverdagsrehabilitering og rehabilitering, hvor der er fokus på at støtte den enkelte borger i at leve så aktivt og uafhængigt et hverdagsliv som muligt ud fra dennes **funktionsevne**.

Som en del af rehabiliteringen kan du arbejde med **genoptræning** af borgeren. Formålet med genoptræning er, at borgeren kan vende tilbage til hverdagen på den bedst mulige måde, fx efter et længere sygdomsforløb. Målet er at genoptræne det, man kunne før – både, når det gælder kroppens funktioner og de daglige aktiviteter. Genoptræning kan fx fokusere på at træne bevægeapparatet, sanserne, de mentale funktioner, bevægelse og færden og omsorg for sig selv. Forskellen er, at tænkningen om selvstændighed og meningsfuldhed ikke er til stede i genoptræningsbegrebet, som det er i rehabiliteringsbegrebet.

Aktiviteter

Aktiviteter er en vigtig forudsætning for menneskers sundhed og trivsel. Derfor er det også vigtigt, at du som social- og sundhedsassistentelev tager udgangspunkt i aktiviteter, når du arbejder rehabiliterende og med genoptræning. En stor del af vores **livskvalitet** stammer fra de aktiviteter og de relationer, vi indgår i med hinanden.

Når du arbejder rehabiliterende, arbejder du også på at fremme borgerens mulighed for aktivitet og deltagelse, og her er redskabet **aktivitetsanalyse** i centrum. Når du bruger aktiviteter i genoptræning og rehabilitering, kobler du din viden om aktiviteten, omgivelserne og borgeren sammen. Når du indsamler viden om borgeren, kan du fx tage udgangspunkt i **KOSMO-modellen** og oplysninger i dokumentationssystemer. I dit

arbejde med aktiviteter med udgangspunkt i borgerens rehabilitering eller genoptræning inddrager du også begreberne **den nærmeste udviklingszone** og **Flow**.

Du kan bruge alle slags aktiviteter i dit rehabiliterende arbejde og i genoptræning med borgeren. I samarbejde med borgeren finder I en aktivitet, der giver **mening, oplevelse af sammenhæng** og er **motiverende** for borgeren.

I de fleste aktiviteter kan du træne fysiske aspekter som bevægelighed i arme og ben, fin og grov motorik, følesans, syn, gangfunktion, balance, udholdenhed, kraft. Herudover kan du også træne andre aspekter som hukommelse, overblik, dømmekraft, psykisk udholdenhed og måske aspekter som det at være sammen med andre mennesker – altså det mere sociale. Du kan læse mere i din bog Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

4.4 Kommunikationsøvelse

Formålet med kommunikationsøvelsen er, at du kan planlægge, gennemføre, analysere og evaluere et kommunikationsforløb med en borger/patient eller en pårørende.

Øvelsen har fire dele

- En skriftlig forberedelse
- En praktisk del med afholdelse af samtalen
- En skriftlig analyse
- En mundtlig opfølgning med vejlederen

Forberedelsesdelen skal indeholde

- En beskrivelse af formål og mål for samtalen, fx sikker kommunikation, motivation, relation, rehabiliterende og forebyggelse
- En kort præsentation af borgeren/patienten – fysisk, psykisk, socialt og åndeligt
- En kort beskrivelse af borgerens/patientens ressourcer og belastninger
- En kort beskrivelse af borgerens/patientens mestringsevne
- Planlægning og formål med samtalen, herunder stillingtagen til fysiske rammer, tidspunkt, spørgeteknik og egen rolle

En praktisk del, hvor samtalen gennemføres.

Analysedel af kommunikationsforløbet

- Beskrivelse af den udførte eller dele heraf
- Hvordan gik kommunikationsforløbet i forhold til det planlagte formål?
- Hvordan reagerede borgeren/patienten?
- Hvordan reagerede du?
- I hvilken grad var der overensstemmelse mellem det verbale og nonverbale sprog?
- Hvilken indflydelse på samtaleforløbet havde
 - borgeren/patienten
 - du selv
 - spørgeteknik
 - gensvar og
 - omgivelserne

En mundtlig del, hvor du evaluerer kommunikationsforløbet sammen med din vejleder. Efter kommunikationsøvelsen udarbejder du en skriftlig refleksion over

- Din egen indsats
- Dit faglige udbytte
- Dit personlige udbytte
- Dit fremtidige udviklingspotentiale

Denne refleksion gemmes og kan anvendes senere i uddannelsen.

4.5 Pædagogisk øvelse

Den pædagogiske handling kan være

- Introduktion af ny elev eller kollega
- Vejledning af borgere/patienter i sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse
- Vejledning og instruktion af borgere/patienter

Udvælgelse, planlægning og evaluering af den pædagogiske handling sker i samarbejde med din vejleder, hvor der tages udgangspunkt i oplæringsmålene.

I planlægningen af den pædagogiske øvelse skal du forholde dig til didaktiske og metodiske overvejelser.

Didaktiske overvejelser som fx

- Hvad er målet med den pædagogiske øvelse?
- Hvilket indhold?
- Hvilke forudsætninger har deltagerne?
- Hvordan skal forløbet evalueres?

Metodiske overvejelser som fx

- Hvordan skal vejledningen og instruktionen foregå?
- Hvad er din aktivitet?
- Hvad er deltagerens aktivitet?
- Hvilke hjælpemidler skal bruges?

Disse pædagogiske overvejelser kan du evt. skriftligt begrunde.

Når den pædagogiske øvelse er gennemført, evaluerer du forløbet i samarbejde med din vejleder.

I den dialog skal vejlederen give dig en tilbagemelding på

- Din rolle
- Mål og indhold
- Didaktiske og metodiske overvejelser

Samt på din evne til at

- Lytte
- Samarbejde
- Justere din planlægning undervejs i forløbet
- Vurdere egne reaktionsmønstre

Tilbagemeldingen fra vejlederen skal du senere reflektere skriftligt over. Denne refleksion gemmes og kan anvendes senere i uddannelsen.

4.6 Logbog

Formålet med at skrive logbog er at give dig mulighed for at få bearbejdet dine oplevelser og erfaringer. Ved at nedskrive dine tanker, får du mulighed for at vende tilbage, videreudvikle og anvende dem som grundlag for en mere nuanceret tænkning.

Logbogen er et læringsredskab mellem dig og dine vejledere. Du opfordres til at tage din logbog med til dine vejledningssamtaler.

Logbogen giver dig øvelse i

- At betragte din løsning af opgaverne fra et andet perspektiv
- At formulere dig skriftligt
- At udtrykke din undren ved fx at stille spørgsmålene: Hvad, hvordan og hvorfor
- At dokumentere

Her vil læringsfokus vægte både processen (kompetencer) og indholdet (kvalifikationer).

4.7 Sidemandsoplæring

Formålet med sidemandsoplæring er at drage direkte læring af en rollemodel.

Sidemandsoplæring opfattes som en særlig form for praksislæring, der henviser til den læring, som finder sted i direkte tilknytning til opgaverne på oplæringsstedet. Sidemandsoplæring forstås derfor som en udveksling af viden og færdigheder, der sker som en integreret del af den daglige opgaveløsning sammen med kollegerne. Som rollemodel vil din kollega få mulighed for at vise dig, hvordan de forskellige arbejdsopgaver og de forskellige faglige procedurer omkring borgeren/patienten skal udføres.

4.8 Vejledningssamtaler

Formålet med vejledningssamtaler er, at du og vejlederen drøfter den professionelle tilgang til opgaveløsningen.

Du og vejlederen kan eksempelvis drøfte

- Borgerens/patientens helhedssituation
- Teorier
- Faglige vurderinger
- Ethiske overvejelser
- Læringsmiljø
- Arbejdsmiljø

5. Mål i oplæringen

5.1 Oplæringsmålenes rækkefølge og mulige gruppering

Modellen viser oplæringsmålenes rækkefølge og mulige gruppering og er præsenteret af PASS (ændret til FEVU) i et oplæg i det regionale LUU, januar 2017. Kassernes størrelse er tilfældige og skal ikke tillægges værdi.

Modellen har været anvendt i det regionale LUU-samarbejde i udviklingen af inspiration til dit og din vejleders arbejde med de 20 oplæringsmål.

5.2 Præstationsstandarder i oplæringen

Oplæringsperioderne tilrettelægges, så du som social- og sundhedsassistentelev har mulighed for at udvikle dine faglige og personlige kompetencer med progression i forløbene fra begynderniveau over rutineret niveau til avanceret niveau.

Niveau	Situation	Personlige kompetencer	Hjælpeord
Begynder	<u>Kendt situation</u> Kompliceret aktivitet under vejledning Fundamentale kundskabs- og færdighedsområder	Udvikler ansvarlighed Udvikler grundlag for fortsat læring Grundlægger selvstændighed i opgaveløsning	Kende Kan udføre under vejledning Kan beskrive Kan gengive Kan forklare Har kendskab til Har viden om Viser interesse Viser evne til samarbejde
Rutineret	<u>Rutinemæssig eller kendt situation</u> Alene og i samarbejde Planlægger og gennemfører en opgave eller aktivitet Løser et problem Selvstændigt sætter sig ind i mere komplicerede problemstillinger	Viser fleksibilitet og omstillingsevne	Vejledes til Kan udføre med en vis sikkerhed Kan udføre i rutinerede situationer Kan planlægge Kan redegøre for Kan anvende Er opsøgende
Avanceret	<u>Ikke-rutinesituationer</u> Alene eller i samarbejde Vurderer et problem Planlægger, løser og gennemfører en opgave eller aktivitet Løser et problem	Tager selvstændigt ansvar Viser initiativ Lægger vægt på kvalitets- og kreativitet	Beherske Kan udføre selvstændigt Kan udføre sikkert Kan udføre kreativt Kan anvende teori i praksis Kan omsætte praksis til teori Kan redegøre for Kan reflektere Kan overskue Kan vurdere Kan analysere Tager ansvar for Er bevidst om

Præstationsstandarden er en taksonomi, der anvendes til at inddele læring i niveauer. Niveauerne afspejler, i hvilken rækkefølge vi tilegner os læring, og hvad vi skal kunne, før vi kan gå videre til det næste læringsniveau.

Ordet præstationsstandard er sammensat af to ord: Præstation drejer sig om at gøre noget, at handle, der omfatter at kunne udføre praktiske opgaver eller at kunne gengive eller forklare teoretisk viden. Standard drejer sig om, på hvilket niveau handlingen ligger, det vil sige, hvor kompleks er handlingen.

Præstationsstandarder inddeles i 3 niveauer: Begynder – rutineret – avanceret.

Begynderniveau

Du kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling eller kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges ligeledes selvstændighed i opgaveløsning.

Rutineret niveau

Du kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelse, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

Avanceret niveau

Du kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.

Ved afslutning af en oplæringsperiode

Når du afslutter en oplæringsperiode, skal oplæringsstedet udfylde et vurderingsskema. Med afsæt i oplæringsmålene beskriver oplæringsstedet dit faglige niveau og udvikling ved oplærings slutning. Ligeledes bliver det noteret, hvad du skal arbejde videre med i næste oplæring.

I vurderingen tages der udgangspunkt i præstationsstandarderne.

I oplæring 1 er det forventeligt, at du når målene på begynderniveau. Du opnår målene ved at arbejde med tildelte borgere med grundlæggende behov i enkle situationer.

I oplæring 2 er det forventeligt, at du når målene på rutineret niveau. Du opnår målene ved at arbejde med tildelte borgere med grundlæggende behov med en vis sikkerhed.

I oplæring 3 er det forventeligt, at du når målene på avanceret niveau. Du opnår målene ved at handle selvstændigt i kendte og ukendte situationer med borgere/patienter.

Måske kan du opleve, at du allerede i oplæring 1 og oplæring 2 er på et højere niveau i nogle af oplæringsmålene i forhold til de situationer, du møder i de to oplæringsperioder. Her er det dog vigtigt at være opmærksom på, at oplæring 3 indeholder ukendte situationer, som du endnu ikke har haft mulighed for at øve dig på i de første oplæringsperioder. Derfor vil det oftest først være efter oplæring 3, at du kan opnå bedømmelsen avanceret i et oplæringsmål.

Udvalgte mål har dog et særligt fokus i de enkelte oplæringsperioder, og disse er markeret med et kryds i skemaet på næste side. Mål, der er markeret med et kryds, betragtes som særligt centrale, og dit opnåede niveau skrives med prosatekst ud for hvert mål i hjælpeskemaet.

Oplæringsmålene er slutmål, og alle oplæringsmål skal ved uddannelsens afslutning være godkendt på avanceret niveau. Du arbejder derfor med alle mål i alle oplæringsperioder, og alle mål skal vurderes i alle oplæringsperioder.

5.3 Oplæringsmål med særligt fokus i oplæringsperioderne

Oplæringsmål med særligt fokus i oplæringsperioderne				Opsamling på alle mål – alle mål på avanceret niveau	
	Oplæring 1A	Oplæring 1B	Oplæring 2	Oplæring 3R	Oplæring 3K
Mål 1	X	X		X	
Mål 2					X
Mål 3				X	
Mål 4	X	X	X		
Mål 5	X	X	X		
Mål 6	X	X	X		
Mål 7	X	X	X		
Mål 8	X	X		X	
Mål 9		X		X	
Mål 10	X	X	X		
Mål 11			X		
Mål 12	X	X	X		
Mål 13		X		X	
Mål 14				X	
Mål 15				X	
Mål 16				X	X
Mål 17			X	X	
Mål 18	X	X			
Mål 19	X	X			
Mål 20					X

X	X	X	
Særligt fokus i oplæring 1	Særligt fokus i oplæring 2	Særligt fokus i oplæring 3	Mål, som eleven også skal arbejde med i oplæringen, selv om det ikke har et særligt fokus

6. Fra oplæringsmål til faglige emner og opgaver i oplæring

I dette afsnit kan du og dine vejledere finde inspiration til, hvordan du kan arbejde med målene for oplæringen.

Der er udarbejdet skemaer – et for hvert oplæringsmål, som du kan finde på de følgende sider. Som udgangspunkt for at arbejde med oplæringsmålene er det arbejdsopgaven, der er i fokus. Inspirationen til denne tilgang er hentet i Praktikkens didaktik af Jan Bisgaard, Inge Lerbach, Dorte Thanning, Gyldendal, 2019.

Ved hvert oplæringsmål kan du se, hvilke faglige emner samt hvilke opgaver og handlinger, du fx kan arbejde med. Du og dine vejledere kan også selv arbejde videre med at komme med forslag til andre faglige emner samt opgaver og handlinger, som kan hjælpe dig med at arbejde med oplæringsmålene.

Herudover kan du også hjælpe dig selv med at følge din læringsproces og skrive i skemaet, hvad du har haft særligt fokus på i forhold til de opgaver og handlinger, du har arbejdet med ved det enkelte oplæringsmål.

I dit arbejde med oplæringsmålene kan du med fordel anvende refleksionscirklen.

Fra oplæringsmål til faglige emner i oplæring

Mål

1. Du kan gennemføre og reflektere over kliniske sygeplejehandlinger, herunder selvstændigt anvende sygeplejeprocessen til at indsamle data, identificere, analysere, planlægge, udføre og evaluere sygepleje til borgere/patienter med grundlæggende behov.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Gennemføre kliniske sygeplejehandlinger	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvilke kliniske sygeplejehandlinger der bliver arbejdet med på oplæringsstedet 	
Anvende sygeplejeprocessen	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvordan der bliver arbejdet med sygeplejeprocessen på arbejdspladsen. • Beskrive, hvilke arbejdsopgaver det er relevant at anvende sygeplejeprocessen til 	
Indsamle data på borgere/patienter med grundlæggende behov	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvilke grundlæggende behov du kan fokusere på hos borger/patienten i praksis • I samarbejde med din vejleder udvælger du/I en eller to relevante borgere/patienter til indsamling af data • I samarbejde med vejlederen og efter oplæringsstedets instrukser indsamler, beskriver og dokumenterer du relevante data 	
Identificere problemer med borgerens/patientens grundlæggende behov	<ul style="list-style-type: none"> • I samarbejde med vejleder identificerer du sygeplejefaglige problemer i forbindelse med fx nedre hygiejne, mundhygiejne og borgerens/patientens udskillelse. 	
Analysere indsamlede data og planlægge sygepleje til borgeren/patienten	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse af de indsamlede data med relevant viden og teori fra dine lærebøger • Inddrage oplæringsstedets instrukser, vejledninger, service og grundlæggende sygeplejetilbud til borgeren/patienten 	

Udføre den planlagte sygepleje til borgeren/patienten	<ul style="list-style-type: none">• Udføre den planlagte sygepleje til den eller de udvalgte borgere/patienter i forbindelse med fx nedre hygiejne	
Evaluere den planlagte sygepleje i forbindelse med borgers/patientens grundlæggende behov	<ul style="list-style-type: none">• Evaluere den planlagte og udførte sygepleje til en eller flere borgere/patienter	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

- Du kan planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger på baggrund af faglige og kliniske vurderinger, herunder sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer til tidlig opsporing samt lokale procedurer og retningslinjer.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Iværksætte sundhedsfaglige handlinger	<ul style="list-style-type: none"> Anvende sygeplejeprocessen i forhold til sygepleje ud fra borgers/patientens grundlæggende behov 	
Foretage faglige og kliniske vurderinger	<ul style="list-style-type: none"> Observere borgeren/patienten, anvende din faglige viden og iværksætte relevante handlinger i samarbejde med borgeren/patienten 	
Anvende sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer til tidlig opsporing	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvilke og hvordan sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer, fx ernæringscreening, TOBS/EWS, bliver anvendt i oplæringen Udvælge relevante screeningsværktøjer, som du anvender i forhold til borgeren/patienten og iværksætte sundhedsfaglige handlinger 	
Anvende lokale procedurer og retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge oplæringsstedets lokale procedurer og retningslinjer, der har betydning for den sygepleje, du udfører hos borgeren/patienten 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

3. Du kan selvstændigt identificere og reagere på ændring i borgerens/patientens sundhedstilstand. Ved uforudsete og komplekse problemstillinger kan eleven udføre sygeplejehandlinger indenfor eget kompetenceområde samt delegerede sygeplejehandlinger, herunder udføre palliativ pleje.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Identificere og reagere på ændring i borgerens/patientens sundhedstilstand	<ul style="list-style-type: none"> • Ved hjælp af sygeplejeprocessen identificerer du borgerens/patientens sundhedstilstand • Bruge dine kliniske observationer og tilgængelige informationer om borgerens/patientens sundhedstilstand til at identificere og reagere på ændringer 	
Identificere og handle på uforudsete og komplekse problemstillinger	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad gør problemstillingen kompleks • Hvilke komplekse problemstillinger forekommer hos din borger/patient 	
Udføre sygeplejehandlinger inden for eget kompetenceområde	<ul style="list-style-type: none"> • Tage udgangspunkt i dine indsamlede data om borgerens/patientens aktuelle tilstand til at iværksætte handlinger 	
Udføre delegerede sygeplejehandlinger	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvem der kan delegere, og hvem der kan delegeres til • Hvad er delegerede opgaver, og hvad siger gældende lovgivning • Hvad er oplæringsstedets retningslinjer 	
Udføre palliativ pleje	<ul style="list-style-type: none"> • Udføre lindrende sygepleje og øge livskvaliteten i samarbejde med borgeren/patienten • Forebygge smerte og lidelse • Yde åndelig omsorg • Inddrage eventuelle pårørende 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

4. Du kan ud fra en helhedsorienteret tilgang, der understøtter borgerens/patientens mestring af eget liv, selvstændigt og i samarbejde med borgeren/patienten og pårørende arbejde med rehabilitering og recovery.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Arbejde ud fra en helhedsorienteret tilgang i samarbejde med borgeren/patienten og pårørende	<ul style="list-style-type: none"> • Tage udgangspunkt i borgerens/patientens livshistorie i din planlægning af plejen • Danne, udvikle og afslutte en relation med borgeren/patienten og pårørende • Undersøge, hvad livskvalitet er for den enkelte borger/patient 	
Understøtte borgerens/patientens mestring af eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Kende til og beskrive forskellige kulturer, netværk og livsformers betydning for borgerens/patientens mestring af eget liv • Identificere og inkludere borgerens/patientens egne ressourcer • Anvende sundhedspædagogiske teori og metoder • Hvilke kommunikationsteorier kan du anvende for at understøtte ligeværdig kommunikation med borgeren/patienten og pårørende • Hvilke mestringsstrategier og motivationsfaktorer gør din borger/patient brug af 	
Arbejde med recovery og/eller ud fra en rehabiliterende tilgang	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvordan og hvornår der bliver arbejdet med recovery og rehabilitering på dit oplæringssted • Undersøge, hvordan der bliver skelnet mellem rehabilitering og hverdagstræning på dit oplæringssted 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

- Du kan selvstændigt og tværprofessionelt arbejde sundhedsfremmende og ud fra et helhedssyn forebygge udvikling af livsstilssygdomme ved at vejlede og motivere borgeren/patienten til mestring af eget liv.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Tværprofessionelt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvilke tværprofessionelle samarbejdspartnere der er på oplæringsstedet, og hvordan samarbejdet foregår 	
Arbejde sundhedsfremmende	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive, hvilke handlinger der på oplæringsstedet bliver betragtet som sundhedsfremmende, og hvilke der bliver betragtet som sygdomsforebyggende 	
Forebygge livsstilssygdomme ud fra et helhedssyn	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvordan livsstilssygdomme kan forebygges hos borgeren/patienten, fx ved at anvende KRAM-faktorerne 	
Vejlede og motivere borgeren/patienten til mestring af eget liv	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvilke motivationsteorier er relevante for din vejledning af borgeren/patienten Undersøge, hvordan du kan kommunikere med borgeren/patienten i forhold til at vejlede og motivere til mestring af eget liv 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

6. Du kan ud fra en rehabiliterende tilgang selvstændigt planlægge, udføre og evaluere omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Rehabiliterende tilgang	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvilken lovgivning der ligger bag begrebet rehabilitering • Hvilke handlinger knytter der sig til en rehabiliterende tilgang • Anvende sygeplejeprocessen i den rehabiliterende tilgang 	
Planlægge omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge borgerens/patientens ressourcer og livshistorie • Undersøge forskelle mellem sociale og psykiske behov hos borgeren/patienten • Planlægge helhedsorienteret pleje med udgangspunkt i borgerens/patientens ressourcer og behov 	
Udføre omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov	<ul style="list-style-type: none"> • Udføre den planlagte helhedsorienterede pleje i samarbejde med borgeren/patienten 	
Evaluere omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluere den planlagte og udførte praktiske hjælp og personlige pleje • Hvordan gav du udtryk for omsorg over for borgeren/patienten • Reflektere over, hvornår der kan være tale om omsorgspligt, og hvornår der kan være tale om omsorgssvigt 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

7. Du kan selvstændigt tilrettelægge og gennemføre fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter, og informere og vejlede om aktivitetstilbud, herunder inddrage netværk og frivillige ud fra borgerens interesser og behov og understøtte borgere/patienter i at træffe egne valg.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Tilrettelægge fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge gældende kvalitetsstandarder for aktivitetstilbud • Anvende viden om aktivitetsudførelsen, fx ved hjælp af aktivitetsanalysen i tilrettelæggelsen • Tilrettelægge aktiviteter for en borger/patient eller en gruppe borgere/patienter ud fra interesser og behov 	
Gennemføre fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemføre den tilrettelagte aktivitet • Evaluere og reflektere over den tilrettelagte aktivitet, fx ved hjælp af refleksionscirklen 	
Informere og vejlede om aktivitetstilbud	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge mulige aktivitetstilbud for borgeren/patienten • Informere og vejlede om relevante aktivitetstilbud ud fra borgerens/patientens interesser og behov 	
Inddrage netværk og frivillige	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge hvad pårørende, netværk og frivillige kan og må deltage i • Undersøge oplæringsstedets retningslinjer i forhold til at inddrage pårørende, netværk og frivillige • Tage kontakt til netværk og frivillige i forhold til at igangsætte aktiviteter 	
Understøtte borgere/patienter i at træffe egne valg	<ul style="list-style-type: none"> • Motivere borgeren/patienten og pårørende til eventuelt at tage kontakt til netværk og frivillige 	

	<ul style="list-style-type: none">• Anvende viden om loven om selvbestemmelsesret• Anvende viden om kommunikation og den motiverende samtale	
--	---	--

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

8. Du kan selvstændigt forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer og standarder for hygiejne, herunder særlige regimer og teknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kollegaer og frivillige herom.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge og følge nationale retningslinjer fra fx Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed Undersøge og følge lokale retningslinjer, fx regionens VIP-vejledninger og kommunens lokale retningslinjer som fx VAR, Health Care 	
Standarder for hygiejne, herunder særlige regimer og teknikker	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge og anvende retningslinjerne på oplæringsstedet, fx omkring håndhygiejne og isolationsregimer og gennemføre relevante e-learningprogrammer Hvornår bruges sterilteknik og rene procedurer 	
Vejlede borgere, patienter, pårørende, kollegaer og frivillige	<ul style="list-style-type: none"> Målrette information om forebyggelse af smittespredning og standard for hygiejne til målgruppen 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

9. Du kan selvstændigt efter lærestedets retningslinjer og efter delegation varetage medicinbehandling, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Lærestedets retningslinjer ved medicinbehandling	<ul style="list-style-type: none"> Læse, gennemgå og overholde lærestedets retningslinjer, herunder hygiejne ved medicinbehandling Kende til de syv risikosituationslægemidler, der kræver særlig opmærksomhed, jf. Styrelsen for Patientsikkerhed 	
Delegation ved medicinbehandling	<ul style="list-style-type: none"> Læse og overholde retningslinjer om delegation og videredelegation, jf. Styrelsen for Patientsikkerhed Arbejde efter principper for korrekt medicinbehandling, jf. Styrelsen for Patientsikkerhed, fx ved hjælp af de fem trin, som omfatter <ul style="list-style-type: none"> Den rigtige borger/patient Den rigtige medicin Den rigtige dosis Det rigtige tidspunkt Den rigtige måde 	
Observere virkning/bivirkninger	<ul style="list-style-type: none"> Kende til borgerens/patientens sygdom og symptomer ved brug af tilgængelig dokumentation og ved at kommunikere med borgeren/patienten Identificere medicinens virkning/bivirkninger og interaktioner hos borgeren/patienten, fx ved hjælp af Pro Medicin 	
Dokumentation ved medicinbehandling	<ul style="list-style-type: none"> Anvende oplæringsstedets dokumentationssystem og lokale retningslinjer Indberette eventuelle utilsigtede hændelser (UTH) 	

Samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling	<ul style="list-style-type: none">• Anvende viden om selvbestemmelseret, kommunikation og den motiverende samtale• Reflektere over etiske dilemmaer fx ved alternative behandlingsformer, kulturelle og religiøse forskelligheder	
--	--	--

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

10. Du kan etablere relationer, der skaber samarbejde med borgere/patienter, pårørende og frivillige, herunder kommunikere målrettet og anvende relevante kommunikationsformer.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Etablere relationer	<ul style="list-style-type: none"> Hvad kendetegner en professionel relation Planlægge, hvordan du vil skabe en professionel relation med en borger/patient, pårørende og frivillige Reflektere over, hvordan og hvilke relationer du kan indgå i med andre, fx pårørende og frivillige 	
Målrettet kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> Planlægge en målrettet samtale med en borger/patient, hvor du etablerer, vedligeholder og afslutter samtalen Evaluere samtalen med din vejleder 	
Anvende relevante kommunikationsformer	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvordan og hvilke kommunikationsformer der bliver anvendt på oplæringsstedet Reflektere med din vejleder/elevkammerat over, hvilke kommunikationsformer der er hensigtsmæssige i relationen med borgeren/patienten 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

11. Du kan selvstændigt gennemføre pædagogiske aktiviteter og varetage vejledning af kollegaer.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Pædagogiske aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Planlægge, gennemføre og evaluere en pædagogisk aktivitet med en kollega, fx undervisning, oplæring• Overveje, hvordan du kan formidle til og inddrage deltageren/-erne bedst muligt, fx ved hjælp af mundtligt oplæg, instruktion, demonstration, PowerPoint, flipover, podcast, filmklip	
Vejledning af kollegaer	<ul style="list-style-type: none">• Planlægge, gennemføre og evaluere målrettet vejledning og formidling i forhold til kollegaers faglige kompetencer, fx ved konkrete handlinger som at dryppe øjne, videregive viden om din borgers/patients særlige ønsker og behov i forhold til kost	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

12. Du kan kommunikere på en måde der, under hensyntagen til egen og andres sikkerhed, understøtter borgere og patienters integritet og selvbestemmelse i forbindelse med konflikthåndtering og voldsforebyggelse.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Egen og andres sikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> Arbejde konfliktnedtrappende ved at bruge deeskalerende kommunikation i din daglige kontakt med borgeren/patienten 	
Borgere og patienters integritet og selvbestemmelse	<ul style="list-style-type: none"> Reflektere over, hvordan din kommunikation kan medvirke til at understøtte borgere/patienters integritet og selvbestemmelse Øve en kommunikationssituation med din vejleder/kollega, fx ved at du får feedback 	
Konflikthåndtering og voldsforebyggelse	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge oplæringsstedets vejledninger ved voldsforebyggelse, arbejdsskader- og krænkelser 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

13. Du kan selvstændigt kommunikere og dokumentere faglige handlinger i relevante dokumentationssystemer med henblik på at understøtte patientsikre overgange og kontinuitet i det samlede borger/patientforløb og øge den borger-/patientoplevede kvalitet.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Kommunikere og dokumentere faglige handlinger	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive observationer og faglige handlinger ved at anvende fagsprog og fagbegreber i den skriftlige kommunikation 	
Dokumentationssystemer	<ul style="list-style-type: none"> Sætte dig ind i og anvende det dokumentationssystem, der bliver anvendt på oplæringsstedet Kommunikere i overensstemmelse med GDPR 	
Understøtte patientsikre overgange og kontinuitet i det samlede borger/patientforløb	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvordan rammerne for samarbejdet fungerer internt i kommunen, internt på hospitalet og mellem hospital og kommune Anvende de elektroniske kommunikationssystemer, når der sker ændringer i borgerens/patientens forløb Øve dig i at videregive informationer ved at anvende ISBAR som sikker kommunikation 	
Øge den borger-/patientoplevede kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> Kommunikere med borgeren/patienten om, hvordan den enkeltes ønsker og behov kan inddrages og imødekommes i forløbet 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

14. Du kan selvstændigt koordinere og tilrettelægge eget og andres arbejde samt understøtte og indgå i teamsamarbejde omkring opgaveløsning med borgerens/patientens mål for øje.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Koordinere og tilrettelægge eget og andres arbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvordan arbejdet bliver koordineret og tilrettelagt på oplæringsstedet • Øve dig i at koordinere og tilrettelægge alene og/eller sammen med andre en situation, hvor der er behov for flere aktiviteter eller handlinger • Øve dig i at delegere opgaver i forhold til den enkelte kollegas kompetencer 	
Understøtte og indgå i teamsamarbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Tage medansvar for den fælles opgaveløsning hos borgeren/patienten, fx ved at hjælpe dine kolleger og tage del i de fælles opgaver 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

15. Du kan koordinere og indgå i samarbejdet om en borgers/patients behov for tværprofessionel og tværsektoriel indsats, herunder selvstændigt indlede, afslutte og dokumentere en social- og sundhedsfaglig ydelse i relation til modtagelse, indlæggelse, udskrivning og hjemkomst.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Koordinere og indgå i samarbejdet om en borgers/patients behov for tværprofessionel og tværsektoriel indsats	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvilke samarbejdspartnere der er involveret i en borgers/patients samlede forløb • Indhente samtykkeerklæring • Tage kontakt til andre samarbejdspartnere, fx egen læge, terapeut, hospitalsafdelinger, bosteder, sagsbehandler 	
Indlede, afslutte og dokumentere en social- og sundhedsfaglig ydelse i relation til modtagelse, indlæggelse, udskrivning og hjemkomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge og anvende vejledninger, instrukser og tjeklister i forbindelse med modtagelse, indlæggelse, udskrivelse og hjemkomst • Fremsøge korrespondance i oplæringsstedets dokumentationssystem, der omhandler borger-/patientforløb • Foretage dataindsamling ved modtagelse af en borger/patient • Planlægge udskrivning eller overflyttelse af en borger/patient • Forholde dig til fx genoptræningsplaner og plejeforløbsplaner 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

16. Du kan selvstændigt udføre sygepleje med anvendelse af teknologi og retningslinjer, der tager udgangspunkt i erfaringsbaseret viden og evidens.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Teknologi og retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvilke teknologiske løsninger og hjælpemidler, der findes på oplæringsstedet • Være opsøgende i forhold til inddragelse af teknologiske løsninger • Undersøge, hvilke behov hos borgeren/patienten teknologien retter sig imod • Undersøge, hvordan teknologiske løsninger kan blive inddraget i sygeplejen • Undersøge, hvordan teknologien bliver bevilliget 	
Erfaringsbaseret viden og evidens	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere, hvad der er den bedste praksis i en given situation hos borgeren/patienten • Vurdere, om nyere forskning kan kvalificere en given situation hos borgeren/patienten, fx de nationale kliniske retningslinjer, VIP, VAR 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

17. Du kan støtte op om udviklingen af god praksis for kvalitetssikring og patientsikkerhed i det tværprofessionelle samarbejde.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Udviklingen af god praksis for kvalitetssikring og patientsikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> • Følge nationale retningslinjer for patientsikkerhed og indberetning af utilsigtede hændelser • Undersøge, hvordan oplæringsstedet arbejder med udvikling af praksis på baggrund af indberettede utilsigtede hændelser • Anvende VIP og VAR Healthcare i arbejdet med kvalitetssikring og patientsikkerhed • Arbejde efter gældende retningslinjer fra Styrelsen for patientsikkerhed fx journalføringspligt, håndtering af medicin, rapporteringspligt, informeret samtykke, tavshedspligt og aktindsigt 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

18. Du kan forholde dig kritisk til og understøtte udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, herunder udføre forflytninger samt vurdere pladsforhold under overholdelse af arbejdsmiljøreglerne og anvendelse af velfærdsteknologi.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Forholde dig kritisk til og understøtte udvikling af et godt fysisk arbejdsmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Udarbejde arbejdspladsvurdering (APV) og orientere dig i allerede udarbejdede APV'er hos borgeren/patienten • Undersøge, hvilke hjælpemidler der bliver anvendt til forflytning hos den enkelte borger/patient • Arbejde efter retningslinjer i forbindelse med forflytning og anvende viden om forflytningsteknik • Undersøge, hvilke opgaver forflytningsvejledere har, og hvornår de kan blive kontaktet, og hvad de kan hjælpe med 	
Forholde dig kritisk til og understøtte udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektere over, hvad et godt psykisk arbejdsmiljø er • Reflektere over, hvilket ansvar medarbejderen har for at fremme et godt psykisk arbejdsmiljø • Vise medansvar for din egen rolle i det gode arbejdsmiljø 	
Overholdelse af arbejdsmiljøreglerne	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøge, hvordan arbejdsmiljøorganiseringen er på oplæringsstedet, herunder hvem der er arbejdsmiljørepræsentant • Undersøge, hvordan der bliver arbejdet med de fysiske og psykiske arbejdsmiljøregler på oplæringsstedet • Undersøge, hvordan og hvor arbejdsskader skal indberettes 	

Anvendelse af velfærdsteknologi	<ul style="list-style-type: none">• Undersøge, hvilke velfærdsteknologiske løsninger der er hos borgeren/patienten• Vurdere behov for anvendelse af velfærdsteknologi og igangsætte tiltag	
--	---	--

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

19. Du kan reflektere over og træffe kvalificerede valg i forhold til etiske og faglige dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, fx forhold som tavshedspligt, magtanvendelse, patientretigheder, omsorgspligt og hensyn til borgerens/patientens livskvalitet.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Kvalificerede valg i forhold til etiske og faglige dilemmaer	<ul style="list-style-type: none"> • Identificere et etisk og fagligt dilemma hos borgeren/patienten • Vurdere og revurdere sygeplejehandlinger i forhold til det etiske og faglige dilemma • Inddrage borgerens/patientens livshistorie og livskvalitet i forhold til det etiske og faglige dilemma • Overveje, hvilke lovmæssige rammer der er gældende i den enkelte borger/patientens situation 	

Fra oplæringsmål til faglige emner

Mål

20. Du kan planlægge og redegøre for eget arbejde og kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson i overensstemmelse med relevant lovgivning og andres kompetenceområder.

Faglige emner	Opgaver og handling	Jeg har haft særlig fokus på - fx i forhold til opgaver og handlinger
Eget arbejde og kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge dit eget kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson 	
Relevant lovgivning	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge, hvordan du har pligt til at handle inden for rammerne af lov om socialservice, sundhedsloven, psykiatriloven, autorisationsloven 	
Andres kompetenceområder	<ul style="list-style-type: none"> Undersøge dine kollegers og samarbejdspartneres kompetenceområder 	